

POZDRAJ BÓH ČASOPÍS EVANGELSKÍCH SERBÓW

9. číslo

Budyšin, awgust 1951

Létnik 1

Bibliske rozpominanje

(Japoštoolske skutki 10, 25—33.)

Čłowjeka syn njeje přišoł, zo by sebi dał słužić, ale zo by słužił a dał swoje živjenje k wumōženju za jich wjele, tak je so naš Zbóžnik wuznał, a wón je po tym swoju słužbu wukonjał pak tak, zo je chorych a bědných wuhojił, pak a wosebje, zo je jich do domizny Božeho kralestwa dowjedł, zo je jich wutrobam měr Boži dał. A swojim posłucharjam je Jezus prají: wjetši mjez wami dyrbi waš słužobnik być. A Knjezowy japoštoł Pětr je swojich čitarjow napominał: słuže sebi jedyn druhemu z tym darom, kotryž je kóždy dostał, jako dobrí zastojnicy wšelkeje hnady Božej.

Kóždy čłowjek ma swoje wosebite dary, kóždy ma tež wosebitu možnotu, čłowjekam słužić, ale čini to tež? Tón hakle wě, što jemu křesánska wéra je a dawa, kiž čłowjekam słuži a tak swojego Wótca w njebjesach česći.

— Čłowjekojo trjebaru słužbu křesáncow — Bóh sebi žada wot křesáncu, zo by ze swojimi darami a mocami słužił. —

W Cezariji běše Romski hejtman Kornelius, bohabojažny muž, wobstajny w modlitwie, znaty wosebje dla swojeje dobrociwość a smilnosće. Tón měješe wulke žadanje, zo by so jemu k póżnaću prawdy Božej dopomahało. Wón měješe wšak wšitko, štož trjebaraše a wjele wjace. Wón běše znamjenity staw luda, kiž tehdy swět wobknježeše, měješe wjele mocy a wjele česče. Čohodla so tuton muž njeje zbožowny ču?

Njeje husto tak, zo čłowjekojo druhim zawiđa, hdyz so po jich zdaću tutym lěpje dže hač jim, a wšak njewěđa, kak njezbožowni móžea tući być. Čłowjekojo sudža druhy po jara zwonkownych

měrach; njeje woprawdze někotry chudy wjele zbožowniši hač bohaty? Kornelius je sebi wědomy, zo k woprawdžitemu zbožu wjace słuša hač zwonkowne derjeměće, haj hač wšitko, štož móže zemske živjenje čłowjekej dać. Wón je přez pôslow japoštoła Pětra dal prosýc, zo by k njemu přišoł a jemu dopomhał k woprawdžitemu zbožu Božeho měra. Jasne so to wupraji w słowach: Ty sy derje činił, zo sy přišoł. Tuž tohodla smy my nětk wšitcy tudy před Božim wobličom, zo bychmy slyšeli wšitko, štož tebi wot Boha je rozkazane. Kornelius a wšitcy, kiž při nim běchu, so žedža po powěści Božeho měra.

Tajke žedženje namakamy tež džensa pola čłowjekow; wono njeje wotbytk, tež hdyz su staroscé so minyle, wěste njespokojenie wostawa — a w tajkim přebywaju čłowjekojo husto lěta doňho. Woni pytaju tute spokojenie po wšich móžnych pućach, a za to maju časa, ale zo bychu w Božim słowje je pytali, za to časa njenamakaju. Jim so njecha, haj woni sebi njezwaža Bohu do wočow pochladać a so do wšeje wěrnosti a prawdy dać dowjesc, a štož maju za wérę, to je něsto zwonkowne; sprawnosć a ponižnosć w tym njeje. Bóh poskića swoju hnadu wšitkim, ale wón chce tež, zo bychu ju ludzo přijeli a swoju wutrobu přez nju spokojeli, ale kak doňho dyrbi Bóh čakać, kak husto čaka wón podarmo! A njerěka to, Boha za směch měć? Pytajće najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć, a njepytajće spokojenie wutroby tam, hdzež je ženje namakać njemožeće. Kornelius je sebi dał słužić wot japoštoła Pětra, běše sprawnia duša, je namakał, štož je pytał, je był

zwolniwy, sebi wšitko dać prají, a je po tym činil.

Tohodla njezjebjaj so nichton sam, kóždy trjeba pomoc křesánskeje wěry, dajće sebi słužbu křesáncow a křesánskeje cyrkwe lubić, zo byše woprawdžite spokojenie namakali. Boha měć, Boži měr we wutrobie měć, to rěka skončne: wšitko měć; ale Boha zhubić, to rěka: wšo zhubić.

Štož pak je sebi słužić dał a tak Božu hnadu namakał, budže rad zwolniwy, ze swojimi darami a mocami druhim słužić, a to žada sebi Bóh wot křesáncana.

Pětr, Jezusowy japoštoł, kiž je spóznał, zo je jeho Knjez jako dobry pastyr jemu słužił, haj živjenje za njeho wostajił, a kiž je wot swojego Knjeza nadawk dostał: pas moje wowcy, je swoje dary a mocy stajił do słužby čłowjekow, zo by jim ewangelij Božeho kralestwa a Božeho měra připowědžił. Jezus běše přikazal: džice po wšem swěće, a Pětr je šoł a je swojeje słužby hladał w Jeruzalemje, haj po cylej židowskej zemi a dale mjez pohanami. A kak je jemu bylo z wulkim wjeselom a zbožom, druhim k wěrje móć dopomhać. A kak rady je wón so na puć podał, hdzež su jeho wo jeho słužbu prosili. A wón je so dał přez Božeho ducha wodžić a powućić. Tak je přez widženje powučenje dostał, zo njeby níkoho zacpěl, tež pohanow a pohanske domy nic, kiž su Židam nječiste byłe a do kotrychž tohodla njejsu zastupić směli, a kak je so do Cezarije podał a, nje-hladajo na wosobu, pohanskemu hejtmanej Korneliusej z připowědanjom ewangelija poslužił a nic jenož jemu, ale jeho cytemu domej a wšitkim, kiž běchu so tam

zešli. Bóh chce, zo by wšitkim ludžom pomhane bylo.

Jezus je tež Zamaritskim ewangelij připowědžil, tež mandželstwołamarku Božeje hnady dželomnu činił, a ty? Maš ty wobmyslenje, hladajo na toho abo druheho čłowjeka, na njepřečela, kíž je či křiwdy dosć činił, na toho, kíž so ženje wo tebje starał njeje, drugim słužić? Poskaj jenož na

słowo: Bóh chce! Bóh je tebi twoje dary a mocy dał, Bóh je tebi swoju hnadu spožił, a ty chcył njehnadny być? A hdżež je dobra wola, tam je tež puć, zo móhł ze swojimi darami a a mocami ludžom słužić, a Bóh ci pomahaj, zo by to na prawe a přistojne waſnje móhł dokonjeć a tak pomahać, zo bychu Bożego měra dželomni byli.

Serbski cyrkwiński džen w Klukšu

Wśitke sakske serbske cyrkwińskie wosady su so po statnym powrócie l. 1945 do jedneje serbskeje eforije zwjazale, na kotrejež čole serbski superintendent, w tym času k. superintendent Mjerwa w Bukecach, steji. Tež serbske wosady w něhyd pruskej Hornjej Łužicy tworja jedyn cyłk, w kotrejž ma k. farar Zyguš we Wulkich Zdžarach w mjenje cyrkwińskiego konsistorstwa w Zhorjelu serbske zajimy wobkedźbować. K tomu mamy zjednočenie wšitkich ewangelskich wosadow Hornjeje a tež Delneje Łužicy w serbskim cyrkwińskim dnju, kotrež so kóžde lěto schadžuje pod nawjedowanjom k. fararja Lazera Hodžijskeho. Loni bě tutón zjězd we Łazu. lětsa w Klukšu.

W Klukšu běše cyrkwińskie předstejicerstwo wšo derje přihotowało. Z wuporiedzeneje cyrkwieneje wěže zmahowaše cyrkwińna chorhoj. Cyrkej bě wupyšena. Za přenocowanje bě postarane, kaž tež wobjed za wšich hosći.

Sobotu, 9. junija, popołdnju běchu so w runjewon hakle ponownej wosadnej žurli serbscy fararjo z předstejicerjemi serbskich wosadow a z druhimi zajimcami, kaž tež ze zastupnikom sakskiego krajnocykwińskiego zarjada a z generalnym superintendentem z Choćebuza zešli, zo bychu posłuchali na wěcywustojny cyrkwiño - stawizniski přednošk našeho znateho serbskeho wótčinca k. prof. dr. O. Wićaza-Stollbergskeho wo „duchownym pozběhowanju našeho luda“. Wón na to pokazowaše, jak samo w času reformacie a po njej naš lud hišće chětro w duchownej njewědomosci wosta, dokelž robočanstwo jón čežko tłōčeše a jemu dosć chwile za wyše zajimy njewostaji. A dobyła wšak wo nabožinskich wěcach

krajny knjez rozsudzowaše. Duchownemu pozběhnjenju a wědomju je hakle pietizm puć rubał, kotrež wosebje Spener a August Hermann Franke w Halli zastupawaštaj, potom pak pola nas wosebje Ochranowska bratrowska jednota (Herrnhut). W našim ludu je dženski přemało znate, kelko duchowneho natwarjenja je z Ochranowskeje wosady do našich serbskich wosadow a domow wuchadzało, předewšěm tež z Ochranowskeje kolonije Mateho Wjelkowa.

Sčěhowaše powučacy přednošk fararja Wirtha - Njeswačidlskeho wo zarjadowaniu Božich słužbow w dwurěčnych wosadach we wukraju: Wšudże, ale wšelko tam dóstawaju wosadni nabožne natwarjenje a rozwučowanje w mācernej rěci. Zajimawe bě, zo w Těšinskim kraju dyrbi kóždy duchowny runje tak derje pôlscie kaž česce mōc, hdyž chce tam z fararjom być.

Po přednoškomaj so žiwa diskusija wuwi. Spominachmy na strašne wulki njedostatki serbskich duchownych. Tež němskaj hosćej porčeštaj. Jeju dla bě cyle wuřadzowanje němske!

Sobotu wječor poskići so zaj-

mawy přednošk z rjanimi pisany mi wobrazami wo serbskich Božich domach a serbskim cyrkwińskim živjenju.

Hłowny džen bě njedžela. Ze syłami běchu Serbja přichwatali abo z awtami so přiwjezli. Na swjedženskim kemšenju předowaše farar Lazer-Hodžijski wo jap. skutkach 4, 8—22, pokazujon na kruty zaklad, połnomoc a nadawk našeje cyrkwię a ju tež zakituju přeciwo porokam, kotrež so jej džensa činja. Tema jeho předowanja běše: My křesćenjo před sudom swěta:

1. Kak nas přeco a přeco zaso wobskoržu;

2. Kak pak mamy so wopokazać jako dobrí swědycy Boži.

Sup. Mjerwa a farar Zyguš postovištaj zhromadženych w mjenje swojeje cyrkwińskiej wyšnosće. Bartscy pozawnistojo a Malešanski cyrkwiński chór Božu słužbu hōdnje porjeňšichu

Popołdnju wotmě so w Božim domje zhromadžizna ludowo-misionského razu. Zajimawy a wuznamny bě wobšerny přednošk prof. dr. O. Wićaza wo Janu Kilijanu, serbskim fararju a pobožnym profeće. Jan Kilian je wěry dla z wulkej sylu Serbow do Ameriki wpućował. Młodzi z Njeswačidlskeje wosady předstajichu pobožnu lajsku hru na dostojeńe a jímace waſnje.

Powšitkownje mōžemy prajić, zo je so cyrkwiński džen derje rádił. Škoda, zo nas awta zjebachu Wselacy podarmo na wučinjenych městnach čakachu a so skónčne zamjerzani dom wróćichu.

Kř.-Kl.

Němski ewangelski cyrkwiński džen w Barlinje

W juniju běchu ewangelscy Serbja přeprošeni na serbski cyrkwiński džen w Klukšu. W samym čisle so wo nim rozprawia. Kajki zwjeselacy napohlad to bě, jako drje so wjace hać poł tysiąc Serbow w Klukšanskim Božim domje zhromadži. W juliju pak njebě mało serbskich wosadnych, kíž su so na puć do Barlina podali, zo bychu so na němskim

ewangelskim cyrkwińskim dnju wobdželi. Njeje mōžno, wobej cyrkwińskiej zjězdaj přirunać. Wězo je so němski cyrkwiński džen na wjele, wjele wjetšim polu hibał, wón so přez někotre dny wupřestřeważe a mōžeše wjele wjace poskiće a podawać.

Zo so w Barlinje jednaše wo přez wšu měru wulki, hobrski skutk, nic jenož štož šěrokosć a

dołhosć, ale tež štož hłubokosć a znutřkownosć nastupa, to je cyle wěste. Z wulkej pröcu a lubosću běchu člowjekojo wšo přihotowali, a z tym bě jim jara, jara wjele džela do rukow hładało, ale my začuwachmy: Njeběchu jenož člowjekojo, kiž dželachu, ně, Böh Knjez sam skutkowaše.

Wy wěsće, zo cyły zjézd pod hesłom steješe: „My smy tola bratřa!” A po tym hesle běchu rjenje hłowne přednoški za štyri skupiny přihotowali: My smy tola brařa 1. w cyrkwi, 2. doma, 3. w ludu a 4. při džele. Wjele wažnego a praweho so tam praješe, runje tak kaž w diskusijach. Jednotliwe wo tym tu wozjewić njemôžemy. Přetož to njebě to jeničke a najwažniše, štož so sta. Žohnowany bě tamny zjézd na kóždy pad tež z tym, zo so kóždy džen započa z modlitwu, z nutrinosću a z bibliskim dželom. Rozsudzaoe wěcy so tež wuprajachu na wotewrjenskich kemšach, na wosebitych zhromadžiznach a schadżowankach, tak na příklad w hodzinje młodziny a studentow we Walter Ulbrichtowym stadiońe, hdźež so něhdze 80 000 ludzi zhromadži, kotriž na prašenie „čohodla sće přišli” přez ert zastrupnikow z połnocy, z połdnja, z wječora a z ranja wotmotwicu: „Pytamy bratra”. Abo na lěsnym jewišcu zeńdže so 30 000 pod hesłom „Chrystus na drôhach swěta”; a na njezapomnите wašnje wobswědichu křesćenju ze wšeho swěta, što jim Chrystus woznamjenja w jich žiwjenju. Najwjeteš pak, štož so sta, bě hłowna skónčna zhromadžizna njedželu, 15. julija, popołdnju na Olympiskim stadiju a na susodnym mejskim polu, jedne z druhim zwazane přez mōcny natwarjeny křiž. 300 tysac so tam zeńdže. Telko ludzi drje hišće ženje na jednym městnje w cyrkwinskej zhromadžizne widzieć njebě. Ach, kak to klinčeše a zynčeše, hdyž sta pozawnistow zapiskachu „Chryst je z rowa stany!”, hdyž wosada sta tysacow zanjese „Knjeza chwal duša”, hdyž hromadže wěru wuzna a z jednym hłosom swjate Wótčenaš wuspěwa! A wažne běchu słowa wjedzących muži našeje cyrkwie, w kotrychž hišće raz wuprajachu, na čim wšo leži w cyrkwi a za cyrkej, hdyž na příklad D. Dr. Dibelius rěčeše wo „Chrystus — naš bratr” a hdyž so

potom na to pokazowaše, zo smy runje přez Chrysta a w Chrystu bratřa w cyrkwi, doma, w ludu, při džele a na swěće, wo čimž wosebje měješe něsto prajić Dr. Visser't Hooft z Genfa, předsyda swětoweje cyrkwineje rady. Za žony rěčeše kn. Dr. Schubertowa z Drježdžan wo „My smy tola sotry”. Ale mi so zda, zo to, štož tam widzachmy a słychachmy, docyla najwažniše a najkrasniše njebě. Ně, Böh bě tak miły a smilny, zo da nam tam něsto widać! Z wočomaj smědžachmy něsto widać wo krasnosći swojego Knjeza Jezom Chrysta a jeho cyrkwie. Farar Jan Busch z Wittena běše prawe słowo před młodziniu namakał, jako dopołdnja samsnego dnja předowaše wo japskuťkach 28, 15: „Jako Pawo' bratrow wuhlada, džakowaše so Bohu a měješe dobru nadžiju!” Woprawdzie džeše so nam w Barlinje runje tak kaž tehdom w Romje Pawołej z jeho staroścemi a nuzami: Njeh je dosé starośców, kotrež nas wobdawaju we wosobinskim, politiskim a cyrkwinskiem žiwjenju, smy w Barlinje bratrow w Chrystu, haj, smy wulkeho bratra w Duchu samym widzeli a z tym něsto wo njebjeskej krasnosći a jasnosći, a tohodla njemôžemy hinan, hač jenož so Bohu džakować a jeho chwalić a dobru nadžiju měć! Dibelius je po cyrkwinskiem dnju tak rjenje skoro profetisce před nowinarjemi wuprajil: „Wěsće je sebi Böh hišće něsto z nami předewzał, hdyž da nam so tutón cyrkwinski džen poradzić!” —

Wulke město Barlin běše woprawdze z cyrkwinskiem dnjom, kiž běše za njo najwjeteši podawk powojnskeho časa, hinaše wobličo dostało. Hinaše ludžo po hasach chodžachu a we wozydłach jězdáchu kaž hewak. W programje steješe „10.30 freiwillige Singkreise im Terassengarten des Messegeländes”, mjenujce w přestawce. To so pak tak prawje njeoporadži, znajmjeňša njejsym wjele wo tym widział a słyszał. A tola nastachu tajke dobrowólne spěwne kruhi, a drje wonkach, před dwornišcami, w měšćanskej a zakładnej železnicy: tam zjawnje a wjesele zaklinčachu naše rjane stare kěrluše, a hdźež młodzina běše, spěwachu rjane kanony: „Wot schadženja slónca a do jeho zachadženja njech je chwalene mjenno Knjezowe”, „Boži hłos nam dajće być,

woać do wšoh' swěta: Jezus žiwy dobył je, wšitko k nohomaj jom' leži!” Barlinjan, wo tym pohnuty, džeše w čahu: „Jelizo to hišće wosom dnjow tak dale póndze, budźemy wšitcy pobožni!” Ach kak krasne je to tola, njepřijomny čas čakanja wupjelní ze spěwanjom a nic — kaž swět rad čini — z hroznym swarjenjom a zaklěwanjom! W našim wosebitym čahu z Drježdžan do Barlina z młodej wosadu je so tež serbsce spěwało, runje tak kaž mōžeše tež w Barlinje serbsku rěč slyšeć. Potom so wokoło stejacy džiwachu a so prasachu: „Kajka rěč to tola je!” Škoda bě, zo njejsmy to lěpje zarjadowali, zo so tež oficielne słowo po serbsku přez wótčerěčak njepraji. Něsto ze serbskeho nabožniskeho žiwjenja so pokazaše we wustajency wo cyrkwinym lěče a wo křesćanskim pismowstwje.

Ja prajach, zo běše Barlin w tutych dnjach hinaše wobličo dostał; k tomu słuša hišće tole, a z tym chcu swoju rozprawu, w kotrejž tak a tak wšo wučerpać njemožu, skončić: Jedneho dnja popołdnju wotměchu so ludowomisjonske zhromadžizny wonka na hasach a městnach Barlina, zo by so předowało k ludzom, kiž tam runje nimo džechu. To nětk w Barlinje huscišo sptytaju, zo bychu ewangelij na hasy tež tym prajili, kiž hewak kemši njeńdu. Ja sym tajke misjonske předowanje, podobne skutkowanju japoštoła Pawoła, na wulkim Aleksandrowym městnje slyšał. Pozawnistojo pi-skachu, młoda wosada spěwaše, a drje nic čežke starolutherske kěrluše, přetož to ničo za ludowe misjonto njeje, ale jednore lubozne hłosy. A woprawdze, nimo chwatajcy Barlinjenjo stejo wostachu, hačrunjež maja hewak w Barlinje přeco jara nuzne! A bratrej, kiž tam bórzy před nimale tysac ludzimi předowaše, — běše to horjeka mjenowany f. Busch-Wittenski — běše date, z połnomocu rěčeć a prajić, zo ma wšitkim rozsudžacu powěść přinjesć, mjenujce, zo Böh chce, zo by so wšitkim člowjekam pomhało a zo bychu prawdu spóznali, kiž je so w Chrystu zjewiła. Wšitcy po mojim zdaću derje připostuchachu, a někotry bě widzomnje pohnuty. Při spočatku so młody člowjek hroznje směješe. Jemu to předar do mjezoča praješe: „Młody mužo. Wy so nětk smějeće! To pak

môžeće mi wérić, zo hodžina tež za Was příndže, w kotrejž Wam wšo smjeće zańdže, z kotrejž môže Wam jenož Jezus wupomhać! Tamny člowjek so na koncu wjace njesměješe! —

Pomhaj Boh, zo so wšitkim žohnowanje Barlinskeho cyrkwińskego dnja zdzeržuje a — kaž tam młody člowjek z ranja praješe — jim Chrystus słonco wostawa, kiž so nihdy njechowa. L.

Poswiećenie Njeswačidlskeho Božeho domo

2. dñeň swjatkow

Radostnje so wjeseleše Njeswačidlska wosada na tutón wuznamny dñeň, hdý bě po létach procy, starosców a woporow skónčjenie tak daloko, zo môžeće swój nowanatwarjeny Boži dom poswiećić. We wójnje zničeny bě jara, jara rjany. Njeswačidleno jón zabyć njemôžeja. Hâkla krótka do wójny bu dospolne ponowjeny. Ale z džaknym wjeselom wuznawa wosada, zo je nowy Boži dom runje tak rjany.

Boži dom běchu z Božim słowom poswiećili krajny biskop Dr. Hahn, sup. Mjerwa a sup. Busch. Nimo měry nas zwjeseli, zo naš česćeny a lubowaný sakski biskop ze serbskim „Česć budź Bohu we wysokosći“ swjatočnosć zahaji.

Na serbskej Božej službje předowaše sup. Mjerwa wo Zach. 4, 6: „Njestanje so z wójskom abo z mocu ale z mojim duchom, praji knjez Cebaoť.“ Tež biskop poręča

na serbskej Božej službje k wosadze. Na němskich kemšach předowaše biskop na podložku Božeho słowa Jez. 44, 1—5 wo duchownym dešču.

Na wosadnej zhromadziznje po połdnju poręča sup. Busch wukładujo wosebitosće noweho twarjenja wubudžujo z tym pola wosadnych jasniše dorozumjenje za njo. Wosadny farar podžakowa so wšem pomocnikam wuchwalujo předwšem spróčniwe a wuběrnje rjane a mištrscie dokonjane dželo našich wjesnych serbskich rjemjesnikow. Zawostanje-li Boži dom z Božej hnadu w trajnym měrje, budžeja jich skutki jich hišće po lětdzesatkach, haj po lětstotkach čescić. Při tutej skladnosti so farar tež podžakowa českim ewangelskim wosadam, kotrež za twarjenje Njeswačidlskeho Božeho domu hozdže a šrubu podawachu.

W.

Niedzielu, 19. awgusta, w 15 h. budže w Njeswačidlskim Božim domje koncert na piščelach. Hrać budže knježna Lubina Holanec, kotaž je hižom jako šulerka hudźbneho direktora Horsta Schneidera w Budyšinje na koncertach

hrała. Radujemy so, tutu našu młodu wumělku mōc slyšeć. Wšitycy ewangelscy Serbja su na tutón koncert wutrobnje přeprošeni. Njeswačidlski cyrkwiński chór a někotři solisca budžeja spěwać.

Z Njeswačidlskeje wosady. Jan Schneider z Přezdrénja, kotryž bě 35 lét doho z cyrkwińskim předstejicerjom Njeswačidlskeje wosady, je we wysokiej starobje po krótkej chorosći měrnje wusnył. Njeswačidlska wosada je njebohemu džakowna za wšu swěru a pomoc, kotruž je jej tež jako wumjenkar za natwarjenje Božeho domu podawał.

Serbówka w Surinamje

Podał O. Wićaz.

Domaš Kempinski so modli, zo by so přez njeho w žiwjenju a w smjerći stajnje jenož Boh Knjez wokrasnił.

To je so tež dopjelnilo přez jednoru serbsku žonu, přez Marju Lobachec z Turnowa pola Picna. Wo njej mělo so na wšech serbskich klětkach w Hornjej a Deltnej Łužicy předować. Žaneho serbskeho džësca njemělo być, kotrež njeby wo njej slyšalo.

Žiwjenje Marje Lobachec běše same wokrasnenje Boha. Wona so narodzi wot chudeju staršemu wokoło lěta 1800. W šuli je jenož čítac nawukla, přetož mějachu tehdy za to, zo je to dosć za holcy. Pisać wuknynu tehdy jenož hólcy. Marja Lobachec je to dyrbjala w pozdišich lětach přiwuknyc. Přeco pak je jej čežko padnylo pisać list.

Marja je wotrostla w kole wěrjacych Serbow, w kotrymž so wěrna bratrowska mysl ze wšej chutnosću pěstowaše, hdžež so tež wo wbohich pohanach rěčeše jako wo bratrach, kotrymž ma so poskići pomocna ruka. Tu dosta jeje duša swój wysoki złet, swoje žedzenje za Bohom a Jezusom. — Starzej Marje Lobachec słušeštaj do nabožnje zbudżenych Serbow, kotrychž pućowacy Ochranowscy brařa do wěrjaceje serbskeje wosady hromadzowachu. Jim běše Ochranow „Serbski Zion“. Ze stami wěrjacych Serbow pućowaſtaj starzej wosebje w jutrownym času do Ochranowa. Bjez džiwa, zo Marja Lobachec wot džěćacych lět sem njeznaće wyšeho zemskeho zaměra hač tón, něhdy cyle w Ochranowje živa być.

(Pokročowanje sc̄ehuje.)